

връзка с тях М. Балабанов издава в Париж брошурата "Les Turcs en Bulgarie" /Турците в България/. Тя не носи неговия подпис¹⁷, но ето какво съобщава на 17 февруари 1869 г. сам Балабанов на Т. Бурмов във връзка с нейното написване и отпечатване: "Любезни ми приятелю! Преди 18 дни бях писал г-ну Золотовичу, чи бях приготвил една брошура върху българите. Тази брошура излезе преди 12 дни и я раздадох в Париж тук и там по важните лица и места. Искам да я пратя и вън от Франция, но понеже разносните станаха доста значителни, отлагам това за по-нататък с надеждата, чи няколко ексамплера (sic) ще могат да се продадат. Как да е, аз изпратих за миналата неделя три ексамплера на Elliot, четири на Bourée, и толкова на Игнатиева в Цариград. Вярвам, чи тия ще ги приемват, и вие можете, мисля, да, видите и оцените трудеца ми при някого от тях. Ако Ви падне в ръка някой ексамплер съобщете го на благодетеля ми и комуто другиму обичате... Желая само да узная с време мнението Ви."¹⁸ Цитираното тук писмо позволява точно да се определи времето на излизане от печат на брошурата - около 5 февруари 1869 г. Текстът на "Турците в България" също потвърждава, че отпечатването трябва да се отнесе към времето след приключване работата на конференцията. В увода ѝ Балабанов пише: "Конференцията, която се състоя в Париж, за да обсъди гръцко-турския конфликт, лесно разреши задачата си, като формулира една скромна принципна декларация, основана на международното право"¹⁹. Конференцията е открита на 4 януари и още същия месец приключва работата си²⁰, а в самото начало на следващия месец, т.е. непосредствено след нейния край, българският студент отпечатва своята брошура.

Подготовката и написването на текста сигурно са отнели малко повече време и усилия на автора. "За да стане човек доктор права - известява Балабанов - трябва два изпита и една теза. Ако не беше брошурата, аз щях сега да съм избавен от първия изпит..."²¹ Можем да предположим, че заниманията с брошурата са отнели месец-два от времето на българския студент. Според това той е започнал работа върху нея в началото на януари или още през декември предходната година, т.е. в самото начало на конференцията или малко преди него. Това хронологическо уточнение е важно с оглед на съпадението между написването на "Турците в България" и подаването на "Прошението" на Добродетелната дружина, което от своя страна говори за една съгласувана съвместна акция пред представителите на Великите сили и пред европейското обществено мнение. От цитираното по-горе писмо се вижда, че Георги Золотович и Т. Бурмов в Цариград също са информирани за предприетата инициатива, а заедно с тях сигурно и други сред българите в имперската столица са били в течение на замислите на определените се като "нотабили" представители на емиграцията ни в Румъния.

За съжаление до момента не разполагаме с други данни относно подготовката на акцията от страна на Добродетелната дружина. Съществували ли са допълнителни договорености между Балабанов и "старите" в Букурещ и, ако са съществували, в какво са се изразявали те? Какви са били каналите, по които е осъществен контакт? Получил ли е българският студент материална помощ за издаване на брошу-